

Täysistunto

Torstai 15.11.2018 klo 16.01—19.41

13. Lakialoite laiksi vaalilain 32 §:n muuttamisesta

Lakialoite LA 41/2018 vp Paavo Väyrynen kp

Lähetekeskustelu

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 13. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään perustuslakivaliokuntaan.

Keskustelu

19.38 **Paavo Väyrynen kp** (esittelypuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tiedän, että perustuslakivaliokunta on kovin työllistetty. En tiedä, olisiko ollut mahdollista, että lakivaliokunta olisi saattanut tämän käsitellä. Ehkä ei.

Myös tämä vaalilain 32 §:n muuttamista koskeva esitys on periaatteellisesti hyvin tärkeä. Vaalilakihan on kirjoitettu siten, että siinä pyritään turvaamaan puolueiden jäsenten vaikutusvalta muun muassa niin, että vaalilaissa on määrätty puolueiden sisäisistä jäsenäänestysmenettelyistä, kun asetetaan ehdokkaita vaaleihin.

Kuitenkin tässä vaalilaissa on huomattava puute. Kun vaaleihin käydään, oikeusministeriön on toimitettava vaaliviranomaisille tieto, mitkä ovat puolerekisteriin merkityt puolueet ja ketkä ovat näiden puolueiden nimenkirjoittajat. Oikeusministeriö on omaksunut sen tulkinnan, että sen asiana ei ole selvittää, onko rekisteriin merkityllä nimenkirjoittajalla oikeudellisesti kiistaton valta edustaa tätä asianomaista puoluetta. Tämä tekee mahdolliseksi sen, että nimenkirjoittajana puolerekisterissä on henkilö, joka on valittu tehtävään lakia rikkomalla ja jopa rikollisia menettelyjä käyttäen.

Olisi tärkeää, että lakia täydennettäisiin niin, että oikeusministeriö veloitettaisiin selvittämään myös, onko puolerekisteriin merkityllä puolueella oikeustoimikelpoinen hallitus, joka kykenee lakien ja sääntöjen mukaisesti asettamaan vaaleihin ehdokkaat. Siihen tämä vaalilain 32 §:n täydentämistä koskeva esitys liittyy.

Olen tehnyt kyllä tästä asiasta myös tulkintapyynnön oikeuskanslerille siltä varalta, että tämä lakialoite ei ehtisi käsiteltäväksi ennen seuraavia valtiollisia vaaleja. Toivon kuitenkin, että perustuslakivaliokunta kiireittensä keskellä löytäisi aikaa tämän tärkeän asian käsittelemiseen. — Kiitos.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin perustuslakivaliokuntaan.